

Tampereen kaupungin konsernitilinpäätösanalyysi 2018

Versio : 9.5.2019

Bo-Erik Ekström / Rudolf Ekström B&MANs

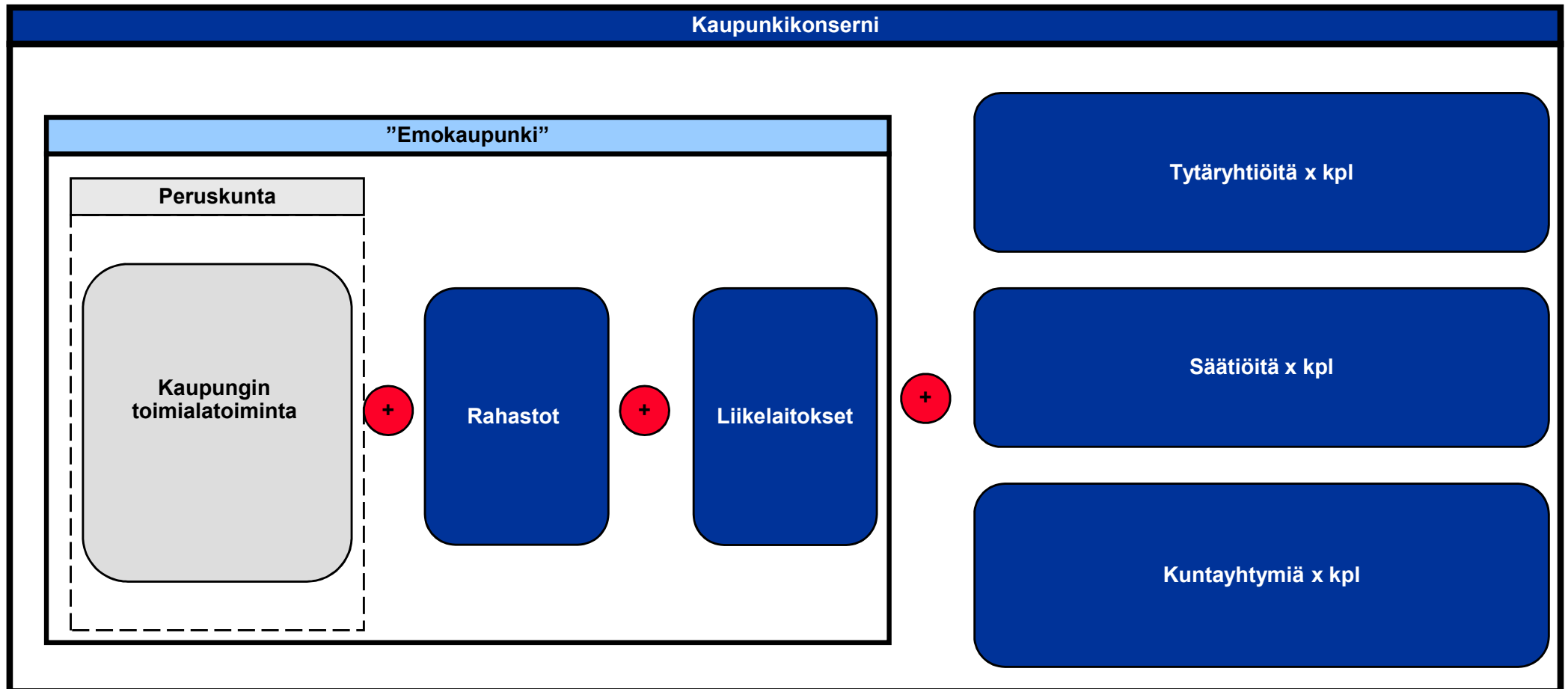
Sisältö

- **Tausta ja tavoitteet**
- **Tampereen kaupunki 2014-2018**
- **Tampereen kaupunkikonserni 2018**
- **Tampereen kaupunkikonserni - yhteenveto**

Kuntien tilinpäätösanalyysit

- *Kuntien tilinpäätösanalyysien* tavoite on tarjota kuntalaisille, päättäjille, medialle sekä muille kuntataloudesta kiinnostuneille tahoille riippumaton ja analyttinen väline kaupunkien taloudellisen tilan seurantaan.
- Analyysi on tehty yritystaloudellisesta näkökulmasta, mutta malli on kuitenkin räätälöity kuntataloudelle soveltaen olemassa olevia yritysanalyysityökaluja. Lähestymistapa mahdollistaa kuntien taloudellisen kehityksen seuraamisen aiempaa tarkoituksenmukaisimmilla, tarkemmilla ja vertailukelpoisimmilla mittareilla.
- Seuranta on säännöllistä ja sen tarkoituksena on helpottaa kuntatalouden ja kuntien toiminnan ymmärtämistä sekä lisätä sen läpinäkyvyyttä. Näin analyysien tarkoituksena on edesauttaa myös kuntataloudesta käytävän keskustelun tason ja kiinnostavuuden kohenemista ja kannustaa myös kuntalaisten ja yksityisen sektorin aktiivisempaa osallistumista kuntataloudesta käytävään keskusteluun.
- Analyyseissä kuntien asukkaita kutsutaan **asukasomistajiksi** soveltaen kuluttajaosuuskuntien asiakasomistajakäsitettä, sillä kunnallisella toiminnalla on monia yhtäläisyyksiä juuri kuluttajaosuuskuntien kanssa. Asukkaat sekä rahoittavat kuntien toiminnan että käyttävät niiden tarjoamia palveluita. Kuntatalouden tarkasteleminen omistajan näkökulmasta muistuttaa myös siitä, että kuntalaisten intresseissä on valvoa ja pohtia, kuinka kuntakonsernien laajoja omaisuusmassoja hallitaan ja hyödynnetään.
- Verkkosivuille www.asukasomistajat.fi päivitetään vuoden mittaan suurimpien kuntien tilinpäätösanalyysien versiot.

Suurkaupunkien konsernirakenne – B&MANs analyysi kattaa koko kaupunkikonsernin



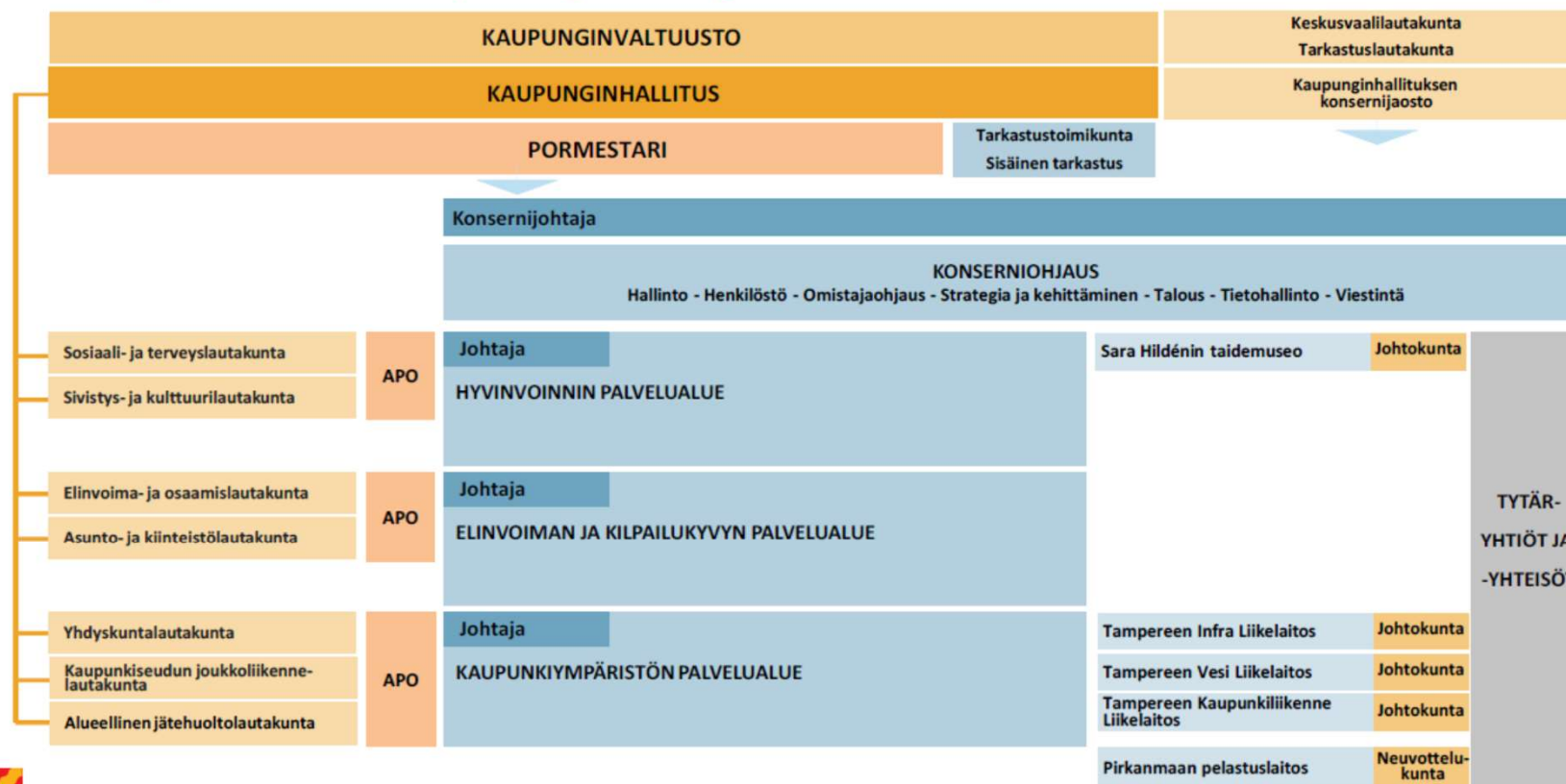
Sisältö

- Tausta ja tavoitteet
- **Tampereen kaupunki 2014-2018**
- Tampereen kaupunkikonserni 2018
- Tampereen kaupunkikonserni - yhteenveto

Tampereen kaupungin rakenne ja organisaatio – henkilöstö kaupunkitasolla 14 469

Tampereen kaupungin organisaatio 1.1.2019

TAMPERE.
FINLAND



Verotulot vuonna 2018 kasvoivat 4,4 meur pienemmät suhteessa edellisen vuoteen –
tuloveroprosentti pysyi 19,75 %

Data Tampereen kaupunki Analyysi : B&MANs

Kaupungin tuloveroprosentti	19,75 %	19,75 %	19,75 %	19,75 %	19,75 %	
Tampereen kaupungin tuloslaskelma	2018	2017	2016	2015	2014	ERO 2018/2017
Kunnan tulovero	767 389	776 800	776 520	755 608	743 503	-9 411
Osuus yhteisöveron tuotoista	71 098	66 502	54 305	67 298	62 843	4 596
Kiinteistövero	76 028	75 580	65 281	63 832	63 632	448
Koiravero/muut verot	0	100	108	116	124	-100
Verotulot yhteensä	914 515	918 982	896 214	886 854	870 102	-4 467

Yhden tuloveroprosenttin tuotto = 39,3 meur

TP 2018 : "767,4 milj. euron kunnallisverotulot laskivat 9,4 milj. euroa (1,2 %) edellisvuodesta. Kuntien kunnallisverojen heikko kehitys aiheutui erityisesti verovuoden 2017 huomattavan isoista veronpalautuksista, suurista veroperustemuutoksista sekä kilpailukyky sopimuksen liian optimistisesta vaikutusarviosta kuntien verotuloihin"

Valtionosuudet laskivat konsernitasolla 41,0 meur suhteessa vuoteen 2017 – tasaus positiivinen

Data Tampereen kaupunki

Analyysi : B&MANs

Tampereen kaupunki - valtion osuudet Asukkaita	2014 223 004 19,75 %	2015 225 154 19,75 %	2016 228 274 19,75 %	2017 231 967 19,75 %	2018 235 487 19,75 %	Muutos 2018/2017 3 520 0,00 %
Peruspalveluiden valtionosuus	266 215	233 416	251 028	223 826	224 791	965
Opetus- ja kulttuuritoimi	62 960	69 967	70 760	63 592	59 198	-4 394
v2010 järjestelmämuutoksen tasaus		-219	0	0	0	0
Valtionosuudet brutto	329 175	303 164	321 788	287 418	283 989	-3 429
Verotulojen tasaus	-28 680	-4 732	-4 560	-2 324	7 073	9 397
Valtionosuudet netto (kaupunki)	300 495	298 432	317 228	285 094	291 062	5 968
Ammattikorkeakoulun yksikköhintarahoitus (konserni)	65 316	60 468	57 752	55 759	8 807	-46 952
Valtionosuudet netto (kaupunki))	365 811	358 900	374 980	340 853	299 869	-40 984

Kokonaisuudessaan tuloja kertyi kaupunkitasolla 1 682,1 meur vuonna 2018

Data Tampereen kaupunki Analyysi : B&MANs

Tampereen kaupungin tuloslaskelma	2018	2017	2016	2015	2014	ERO 2018/2017
	Lakana					
<i>Myyntituotot</i>	217 598	220 457	211 872	208 738	195 754	-2 859
<i>Maksutuotot</i>	101 634	100 417	95 250	84 959	78 421	1 218
<i>Tuet ja avustukset</i>	29 536	23 157	42 047	46 101	45 285	6 379
<i>Vuokratuotot</i>	66 238	54 822	55 274	52 154	51 263	11 415
<i>Muut tuotot</i>	34 731	25 709	27 936	20 684	31 250	9 022
Toimintatuotot	449 737	424 562	432 379	412 636	401 973	25 175
Valmistus omaan käyttöön	26 318	37 380	30 747	22 459	27 015	-11 062
<i>Verotulot</i>	914 515	918 981	896 213	886 853	870 103	-4 466
<i>Valtionosuudet</i>	291 062	285 094	317 228	298 432	300 495	5 968
Verot ja valtionosuudet	1 205 577	1 204 075	1 213 441	1 185 285	1 170 598	1 502
<i>Satunnaiset tuotot</i>	2 370	28 878	929	1 404	0	-26 509
<i>Satunnaiset kulut</i>	-1 875	-20 829	-828	0	-14 376	18 954
Myyntivoitot/tappiot	495	8 049	101	1 404	-14 376	-7 555
" Liikevaihto "	1 682 127	1 674 067	1 676 668	1 621 784	1 585 210	8 060

Vuoden 2018 liikevoitto oli 80,0 meur negatiivinen kaupunkitasolla ja ollut kasvavasti negatiivinen vuodesta 2014 lähtien – yhtiöittämiset näkyvät kaupungin kustannusrakenteessa

Tampereen kaupungin tuloslaskelma	2018	2017	2016	2015	2014	ERO 2018/2017
" Liikevaihto "	1 682 127	1 674 067	1 676 668	1 621 784	1 585 210	8 060
<i>Palkat ja palkkiot</i>	498 660	524 922	516 749	520 287	515 378	-26 262
<i>Eläkekulut</i>	112 921	118 910	125 686	131 073	131 852	-5 989
<i>Muut hlö sivukulut</i>	19 294	24 518	34 364	29 745	29 741	-5 223
Henkilöstökulut yhteensä	630 875	668 349	676 799	681 105	676 971	-37 474
Palvelujen ostot	770 589	654 389	620 132	587 022	575 272	116 201
Aineet,tarvikkeet ja tavarat	74 738	104 944	103 047	95 531	94 796	-30 206
Avustukset	118 045	117 937	153 824	144 464	124 842	109
Vuokratkulut	55 735	51 172	47 696	44 928	42 648	4 563
Muut toimintakulut	5 515	5 286	6 469	5 473	4 824	229
Toiminnankustannukset	1 655 499	1 602 077	1 607 969	1 558 523	1 519 353	53 422
Toimintakate	26 628	71 990	68 699	63 261	65 857	-45 362
Poistot	106 557	100 067	91 249	99 616	88 048	6 489
Liikevoitto	-79 928	-28 077	-22 550	-36 355	-22 191	-51 851

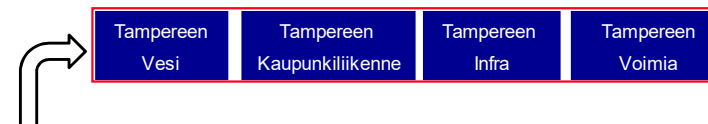
Kaupungin nettotulos oli negatiivinen 59,8 meur peräti 46,9 meur suurempi tappio suhteessa edelliseen vuoteen (Tilakeskuskesken yhtiöittäminen suurin yksittäinen tekijä , teki v2017 lähes 30 meur nettotulosta)

Data Tampereen kaupunki Analyysi : B&MANs

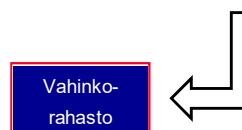
Tampereen kaupungin tuloslaskelma	2018	2017	2016	2015	2014	ERO 2018/2017
Liikevoitto	-79 928	-28 077	-22 550	-36 355	-22 191	-51 851
<i>Korkotuotot</i>	5 772	5 843	6 157	6 466	8 140	-70
<i>Muut rahoitustuotot</i>	29 358	23 724	9 125	8 858	4 034	5 634
<i>Korkokulut</i>	-11 733	-10 348	-8 376	-7 978	-8 580	-1 384
<i>Muut rahoituskulut</i>	-1 542	-254	-3 646	-5 869	-566	-1 288
Rahoitusnetto	21 856	18 965	3 260	1 477	3 028	2 891
Arvon alentumiset	-1 762	-3 799	-1 704	-3 519	-117	2 037
Nettotulos	-59 835	-12 912	-20 994	-38 397	-19 280	-46 923

Konsolidoimalla peruskunta, rahastot ja liikelaitokset syntyy Tampereen kaupunki

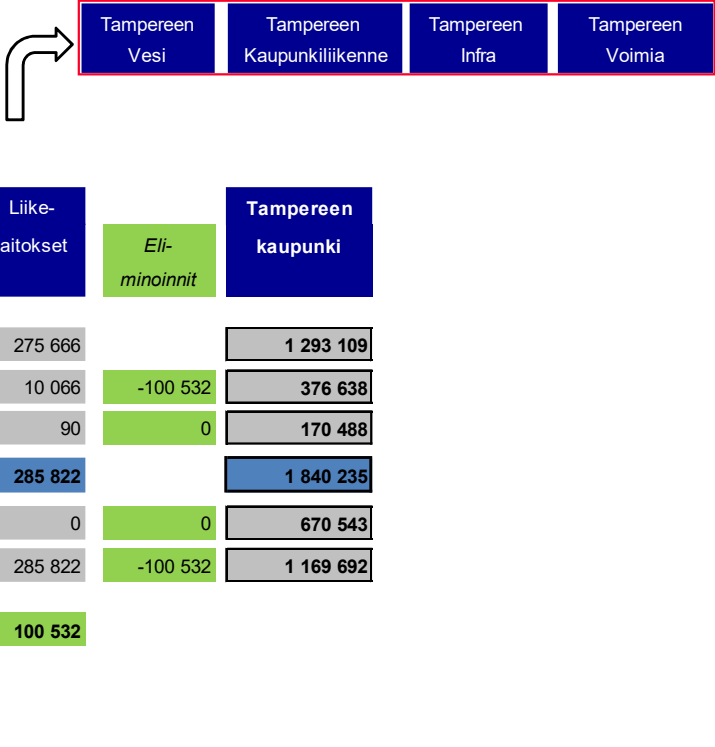
keur



Tampereen kaupunki 2018	Perus- kaupunki	Rahastot	Liike- laitokset	Eli- minoinnit	Tampereen kaupunki
Verotulot ja valtionosuudet	1 205 577	0	0	0	1 205 577
Muut tulot	670 174	-835	210 292	-403 081	476 550
Tulot yhteensä	1 875 751	-835	210 292	-403 081	1 682 127
Henkilöstökulut	569 587	0	61 288	0	630 875
Palvelujen ostot	885 199	0	60 888	-175 498	770 589
Muut menot	435 846	127	45 358	-227 297	254 034
Menot yhteensä	1 890 632	127	167 534	-402 794	1 655 499
Toimintakate	-14 881	-962	42 758	-287	26 628
Poistot	92 214	0	14 976	-633	106 557
Liikevoitto	-107 095	-962	27 782	347	-79 928
	-5,71 %		13,21 %		-4,75 %
Rahoituskulut	-14 530	0	0	1 255	-13 275
Rahoitustuotot	36 804	0	11	-1 684	35 130
Peruspääomakorvaus	11 612	0	-11 612	0	0
Väh.osuus + muut tyttävät		0	0	0	0
Tuloksen oikaisut	-1 746	0	0	-16	-1 762
Nettotulos	-74 955	-962	16 181	-98	-59 835



Konsolidoimalla peruskunta, rahastot ja liikelaitokset syntyy Tampereen kaupunki



Tampereen kaupunki 2018 keur	Perus- kaupunki	Rahastot	Liike- laitokset	Eli- minoinnit	Tampereen kaupunki
Sidottu toimintaan	997 366	20 077	275 666		1 293 109
Sijoitukset - toimintaan	467 104	0	10 066	-100 532	376 638
Sijoitukset - rahoitus	170 398	0	90	0	170 488
Sidottu pääoma	1 634 868	20 077	285 822		1 840 235
Korolliset velat	670 543	0	0	0	670 543
Oma pääoma	964 325	20 077	285 822	-100 532	1 169 692
Peruspääoma				100 532	
	Vahinko- rahasto				

Toiminnan vapaa kassavirta , 199,5 meur investointeilla , oli kaupunkitasolla 142,6 meur negatiivinen. Tätä alijäämää rahoitettiin nostamalla 142,8 meur edestä uutta lainaa.Vapauttamalla käyttöpääomia 28,3 meur edestä , kassa oli 32,5 meur edellistä vuotta vahvempi

Tampereen kaupunki 2018 keur	Perus- kaupunki	Rahastot	Liike- laitokset	Eli- minoinnit	Tampereen kaupunki
Toiminnan kassavirta	-5 366	-165	31 935	-1 513	24 891
<i>Investointimenot</i>	-190 455	0	-35 394	26 310	-199 539
<i>Rahoitusosuudet investointimenoihin</i>	1 987	0	0	0	1 987
<i>Luovutustulot</i>	39 988	0	15 727	-25 675	30 040
Netto investoinnit	-148 480	0	-19 667	635	-167 512
Vapaa kassavirta	-153 846	-165	12 268	-878	-142 621
Antolainauksen muutokset	3 967	0	0	0	3 967
Korollisten lainojen muutos	142 808	0	0	0	142 808
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	39 525	164	-12 270	879	28 298
Rahoituksen kassavirta	186 300	164	-12 270	878	175 072
Likviidien varojen muutos	32 454	-1	-2	0	32 451
<i>Rahavarat 31.12.</i>	170 778	0	84		170 888
<i>Rahavarat 1.1.</i>	138 324	0	86		138 036

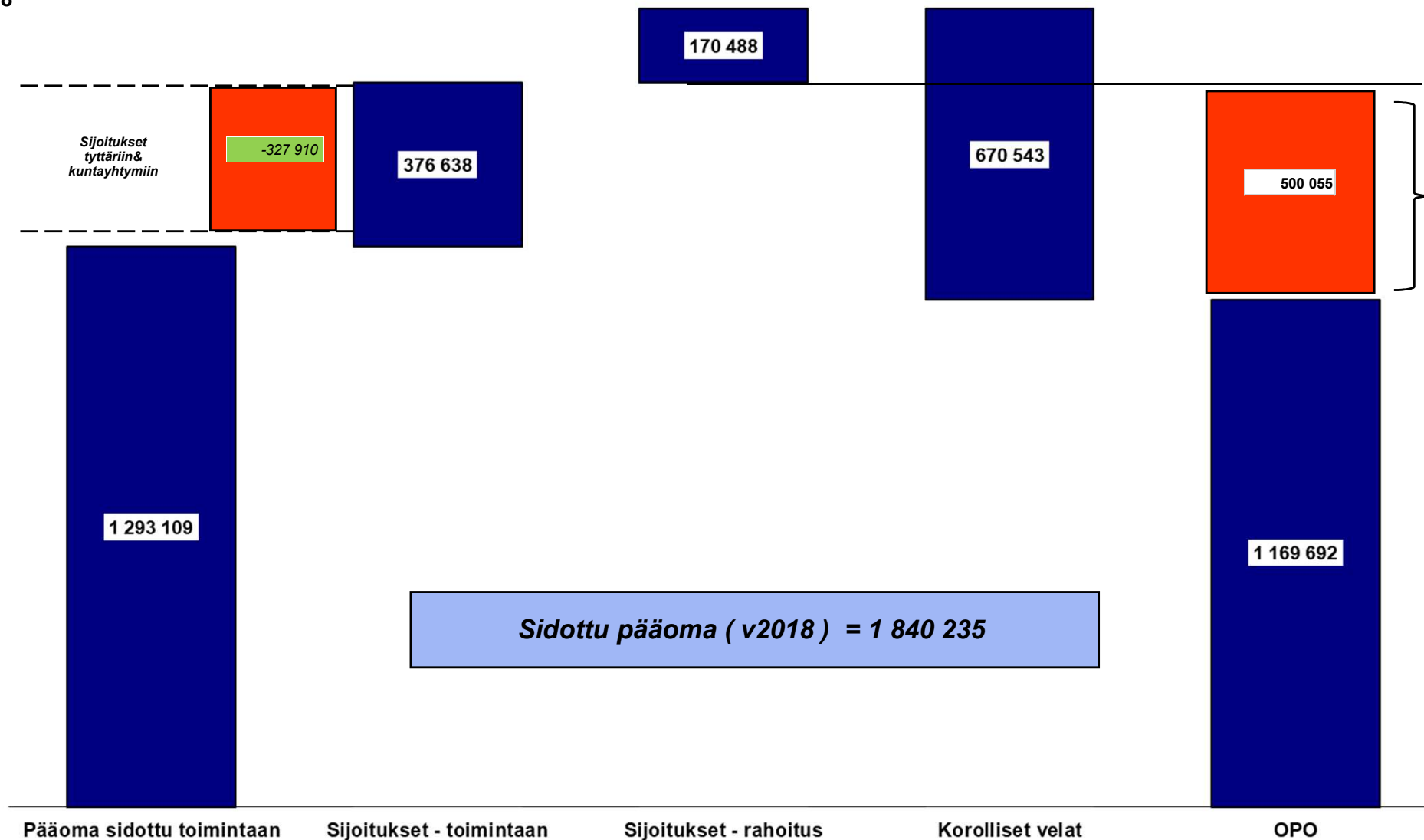
Tampereen kaupungilla on vahva tase ja nettovelkaa on 500 meur - *sijoittanut tytäryhtiö- ja kuntayhtymätoimintaansa 328 meur*

Data Tampereen kaupunki

Analyysi : B&MANs

31.12.2018

keur



Sisältö

- Tausta ja tavoitteet
- Tampereen kaupunki 2014-2018
- **Tampereen kaupunkikonserni 2018**
- Tampereen kaupunkikonserni 2018 - yhteenveto

Tampereen kaupungin tytäryhtiötoiminta – *kuusi laajempaa kokonaisuutta (47 yksikköä)*

Data Tampereen kaupunki Analyysi : B&MANs

Tampereen kaupungin konserni 2018

Tampereen kaupunki

ARAVA

- 1 Tampereen Vuokra-asunnot Oy, 2810
- 2 Vilusen Rinne Oy, 2660
- 3 Tampereen Vuokratalosäätiö, 2910

ENERGIA

- 1 Tampereen Sähkölaitos-konserni, 2210

KIINTEISTÖ

- 1 Lukonmäen Palvelukeskus Kiint.Oy, 2560
- 2 Länsi-Tesoman Liikekeskus Kiint.Oy, 2570
- 3 Tampereen Tammelankodit As Oy, 2730
- 4 Pispas Tupahaka As Oy, 2750
- 5 Tieteenkadun Parkki Kiint Oy, 2635
- 6 Tupakkikiven Parkki Kiint Oy, 2680
- 7 TREDU-Kiinteistöt Oy, 2950
- 8 TREDU-Kiinteistöt Oy, 2950

SÄÄTIÖT

- 1 Tampereen työvalmennussäätiö Syke, 2140
- 2 Tampereen Kotilinnasäätiö, 2710
- 3 Tammenlehväsäätiö, 2970
- 4 TAMK:n tukisäätiö, 3115

KUNTAYHTYMÄT

- 1 Pirkanmaan liitto, 6030
- 2 Pirkanmaan sairaanhoitopiiri ky (konserni), 6040
- 3 Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä, 6060

LIIKETOIMINTAA

- 1 Ekokumppanit Oy, 2010
- 2 Pirkanmaan Jätehuolto Oy, 2040
- 3 Tavase Oy, 2060
- 4 Tampereen Sarka Oy, 2090
- 5 Haukiluoman Liikerakennus Oy, 2510
- 6 Helapuiston Lähipalvelukeskus Oy, 2520
- 7 Majalanpuiston Lähipalvelukeskus Oy, 2580
- 8 Pelipuiston Lähipalvelukeskus Oy, 2620
- 9 Tampereen Palvelukiinteistöt Oy, 2650
- 10 Finnpark-konserni, 2310
- 11 Tampereen Messu- ja Urheilukeskus Oy, 2460
- 12 Vellamonkodit Oy, 2720
- 13 Runoilijan tie Oy, 2110
- 14 Tampereen Särkänniemi Oy, 2150
- 15 FunZones Oy, 2160
- 16 Tampere-talo Oy, 2180
- 17 Tampereen Raitiotie Oy, 2430
- 18 Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy, 2450
- 19 VTS Kiinteistöpalvelu Oy, 2920
- 20 Myllyn Pysäköinti Oy, 2930
- 21 Keinupuistokeskus Oy, 2740
- 22 Pirkan Opiskelija-asunnot Oy, 2630
- 23 Vuores Palvelu Oy, 2670
- 24 Tredea Oy, 2690
- 25 Visit Tampere Oy, 2410
- 26 Tullinkulman Työterveys Oy, 2470
- 27 Tuomi Logistiikka Oy, 2480
- 28 Tampereen Tilapalvelut Oy, 2490
- 29 Tampereen ammattikorkeakoulu Oy, 3110
- 30 Pirkanmaan Voimia Oy, 2190

Konsernitasolla liikevaihtoa kertyi 2 404 meur - kirjattu 47,7 meur satunnainen kulu

Tampereen konsernin tuloslaskelma	2018	2017	2016	2015	2014	2013	Muutos 2018/2017
<i>Myyntituotot</i>	955 607	928 544	878 047	845 195	829 603	815 545	27 064
<i>Mak sutuotot</i>	110 558	107 828	102 670	92 764	86 159	81 682	2 730
<i>Tuet ja avustukset</i>	37 466	29 169	45 811	49 997	48 973	46 440	8 297
<i>Vuokratuotot</i>	52 245	44 017	42 347	39 957	38 653	34 716	8 228
<i>Muut tuotot</i>	35 648	31 952	36 679	29 176	31 959	36 521	3 696
Toimintatuotot	1 191 524	1 141 510	1 105 554	1 057 088	1 035 347	1 014 904	50 014
Valmistus omaan käyttöön	40 562	58 882	55 265	52 925	47 517	119 596	-18 319
<i>Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta</i>	4 402	4 064	19 195	4 269	2 223	1 877	338
<i>Verotulot</i>	914 515	918 981	896 213	886 853	870 103	831 437	-4 466
<i>Valtionosuudet</i>	299 869	340 853	374 980	358 900	365 811	367 160	-40 985
Verot ja valtionosuudet	1 218 786	1 263 898	1 290 388	1 250 023	1 238 136	1 200 474	-45 113
<i>Satunnaiset tuotot</i>	0	0	1 674	0	0	3 121	0
<i>Satunnaiset kulut</i>	-46 734	0	-1 219	0	-14 726	0	-46 734
Myyntivoitot/tappiot	-46 734	0	455	0	-14 726	3 121	-46 734
" Liikevaihto "	2 404 138	2 464 290	2 451 662	2 360 037	2 306 274	2 338 095	-60 151

Data Tampereen kaupunki

Analyysi : B&MANs

keur

Tilikauden 2018 tulos muodostui 52,8 milj. euroa alijäämäiseksi, mikä oli 107,8 milj. euroa edellisvuotta huonommin. Tulokseen vaikuttaa olennaisesti Tampereen Ammattikorkeakoulu Oy:n osakkeiden **vastikkeeton luovutus** Tampereen yliopiston säätiön omistukseen helmikuussa 2018. Vastikkeeton luovutus näkyy konsernitilinpäätöksessä satunnaisissa erissä 45,9 milj. euron kuluna

Konsernitasolla henkilöstökulut laskivat 31,4 meur ja palveluiden ostot + 57,2 meur – liikevoitto taso oli 108,7 meur edellistä vuotta heikompi (NB : TAKK Oy)

Tampereen konsernin tuloslaskelma	2018	2017	2016	2015	2014	2013	Muutos 2018/2017
" Liikevaihto "	2 404 138	2 464 290	2 451 662	2 360 037	2 306 274	2 338 095	-60 151
<i>Palkat ja palkkiot</i>	744 958	764 162	750 479	742 874	735 532	726 440	-19 204
<i>Eläkekulut</i>	159 688	165 178	172 480	176 283	176 674	177 501	-5 491
<i>Muut hlö sivukulut</i>	28 554	35 269	49 092	42 011	41 780	41 533	-6 715
Henkilöstökulut yhteensä	933 200	964 609	972 051	961 168	953 986	945 475	-31 409
Palvelujen ostot	707 820	650 651	613 728	573 107	550 426	607 942	57 169
Aineet,tarvikkeet ja tavarat	324 636	299 903	287 543	300 254	321 275	331 402	24 733
Avustukset	110 540	110 616	140 658	138 372	118 727	115 520	-76
Vuokrakulut	54 412	52 374	52 719	44 275	43 503	36 690	2 038
Muut toimintakulut	100 049	112 794	106 447	99 987	100 041	97 855	-12 746
Korjaus	0	0	0	0	0	0	0
Toiminnankustannukset	2 230 656	2 190 946	2 173 146	2 117 163	2 087 956	2 134 883	39 710
Toimintakate	173 482	273 343	278 516	242 874	218 318	203 212	-99 861
Poistot	199 013	190 180	180 220	187 490	173 562	170 358	8 833
Liikevoitto	-25 531	83 163	98 295	55 384	44 756	32 854	-108 695

Data Tampereen kaupunki Analyysi : B&MANs (keur)

Tampereen kaupunkikonsernin nettotulos oli 52,8 meur negatiivinen

Data Tampereen kaupunki

Analyysi : B&MANs

keur

Tampereen konsernin tuloslaskelma	2018	2017	2016	2015	2014	2013	Muutos 2018/2017
Liikevoitto	-25 531	83 163	98 295	55 384	44 756	32 854	-108 695
<i>Korkotuotot</i>	1 280	1 183	1 201	1 532	3 423	1 753	97
<i>Muut rahoitustuotot</i>	7 656	6 088	2 266	6 317	2 690	6 482	1 567
<i>Korkokulut</i>	-28 702	-27 970	-25 522	-26 553	-28 446	-22 767	-732
<i>Muut rahoituskulut</i>	-2 948	-2 105	-2 551	-4 021	-2 067	-2 232	-842
Rahoitusnetto	-22 713	-22 804	-24 605	-22 726	-24 400	-16 764	91
Arvon alentumiset	-4 320	-5 444	-2 963	-921	-1 108	-911	1 123
Omistuksen eliminointierot	-280	82	86	-3	-834	20 101	-363
Netto tulos	-52 845	54 998	70 813	31 734	18 414	35 281	-107 843

Tampereen kaupunkikonsernin nettotulos oli 52,8 meur negatiivinen

Tampereen kaupunki 2018	Perus- kaupunki	Rahastot	Liike- laitokset	Eli- minoinnit	Tampereen kaupunki	Sosiaalinen asuminen	Yhtiöitetty energia toiminta	Kiinteistö- ja asunto- yhtiöt	Muu yhtiöitetty toiminta	Säätiö- toiminta	Kunta- yhtymät (T:n osuus)	Eli- minoinnit	Tampereen kaupunki (konserni)
Verotulot ja valtionosuudet	1 205 577	0	0	0	1 205 577	0	0	0	8 807	0	0	0	1 214 384
Muut tulot	670 174	-835	210 292	-403 081	476 550	93 243	305 916	13 169	385 964	32 186	370 135	-487 409	1 189 755
Tulot yhteensä	1 875 751	-835	210 292	-403 081	1 682 127	93 243	305 916	13 169	394 771	32 186	370 135	-487 409	2 404 138
Henkilöstökulut	569 587	0	61 288	0	630 875	4 042	24 665	271	68 143	12 843	192 361	0	933 200
Palvelujen ostot	885 199	0	60 888	-175 498	770 589	0	28 959	0	134 735	803	72 288	-299 555	707 820
Muut menot	435 846	127	45 358	-227 297	254 034	50 432	166 666	2 705	157 177	10 902	87 571	-139 851	589 637
Menot yhteensä	1 890 632	127	167 534	-402 794	1 655 499	54 474	220 290	2 976	360 055	24 548	352 220	-439 406	2 230 656
Toimintakate	-14 881	-962	42 758	-287	26 628	38 769	85 626	10 193	34 716	7 638	17 916	-48 003	173 482
Poistot	92 214	0	14 976	-633	106 557	17 882	38 369	8 178	23 850	4 011	14 629	-14 464	199 013
Liikevoitto	-107 095	-962	27 782	347	-79 928	20 887	47 256	2 015	10 866	3 627	3 286	31 671	-25 531
	-5,71 %		13,21 %		-4,75 %	38,34 %	21,45 %	15,30 %	2,75 %	11,27 %	0,89 %		-1,06 %
Rahoituskulut	-14 530	0	0	1 255	-13 275	-5 441	-10 422	-1 395	-4 179	-1 482	-2 394	6 939	-31 649
Rahoitustuotot	36 804	0	11	-1 684	35 130	883	552	295	572	274	390	-29 159	8 936
Peruspääomakorvaus	11 612	0	-11 612	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Väh.osuus + muut tyttäret		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tuloksen oikaisut	-1 746	0	0	-16	-1 762	0	-909	-1 848	0	0	0	-82	-4 601
Nettotulos	-74 955	-962	16 181	-98	-59 835	16 328	36 477	-933	7 258	2 419	1 282	-55 841	-52 845



Data Tampereen kaupunki
Analyysi : B&MANs

Tampereen kaupungin konsernin sitoo 3 149 meur pääomia toimintaansa

Tampereen kaupunki 2018	Perus- kaupunki	Rahastot	Liike- laitokset	Eli- minoinnit	Tampereen kaupunki	Sosiaalinen asuminen	Energia toimintaa toiminta	Kiinteistö- ja asunto- yhtiöt	Muu yhtiöitetty toiminta	Säätiö- toiminta	Kunta- yhtymät (T:n osuus)	Eli- minoinnit	Tampereen Kaupunki (konserni)
<i>Sidottu toimintaan</i>	997 366	20 077	275 666		1 293 109	494 834	472 730	201 903	522 146	105 695	166 176	-334 306	2 846 669
<i>Sijoitukset - toimintaan</i>	467 104	0	10 066	-100 532	376 638	7 726	8 496	633	9 482	5 121	7 438	-327 910	87 623
<i>Sijoitukset - rahoitus</i>	170 398	0	90	0	170 488	1 525	471	453	4 656	15 369	21 770	0	214 731
<i>Sidottu pääoma</i>	1 634 868	20 077	285 822		1 840 235	504 085	481 698	202 989	536 284	126 185	195 383	662 216	3 149 024
<i>Korolliset velat</i>	670 543	0	0	0	670 543	371 311	288 000	88 758	374 968	87 842	113 940	-276 570	1 718 791
<i>Oma pääoma</i>	964 325	20 077	285 822	-100 532	1 169 692	132 774	193 698	114 231	161 316	38 343	81 444	-385 646	1 430 233

Data Tampereen kaupunki Analyysi : B&MANs

Tampereen kaupungin konsernin investoi 495,8 meur edestä pääomia toimintaansa ,
toiminnan kassavirta oli 274,5 meur negatiivinen – lainoja nostettiin 268,2 meur

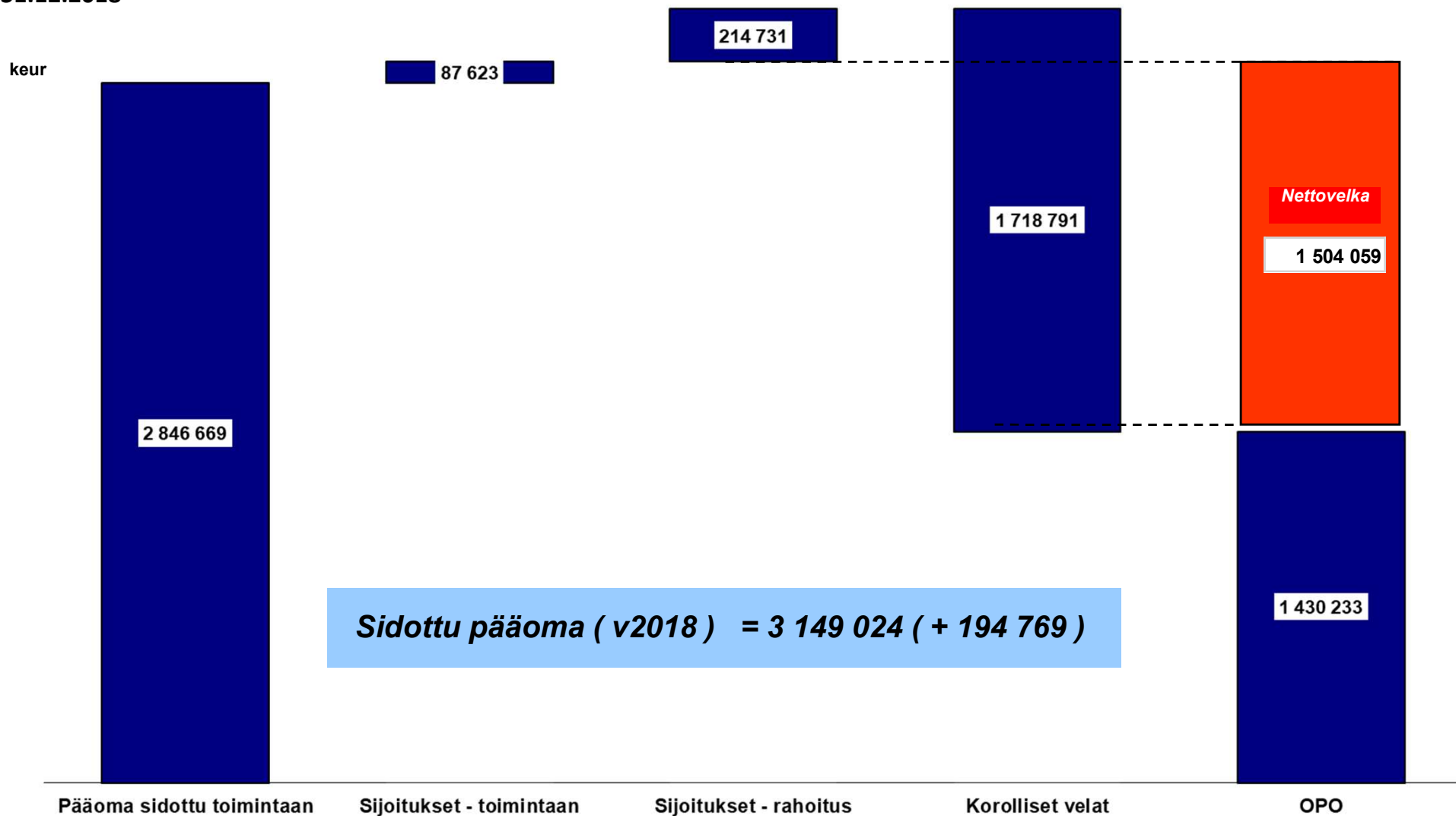
Tampereen kaupunki 2018	Perus- kaupunki	Rahastot	Liike- laitokset	Eli- minoinnit	Tampereen kaupunki	Sosiaalinen asuminen	Energia toimintaa toiminta	Kiinteistö- ja asunto- yhtiöt	Muu yhtiöitetty toiminta	Säätiö- toiminta	Kunta- yhtymät (T:n osuus)	Eli- minoinnit	Tampereen Kaupunki (konserni)
Toiminnan kassavirta	-5 366	-165	31 935	-1 513	24 891	34 016	66 678	8 855	32 859	6 344	17 506	-23 240	167 908
<i>Investointimenot</i>	-190 455	0	-35 394	26 310	-199 539	-48 251	-29 915	-9 494	-167 793	-9 710	-50 193	19 081	-495 815
<i>Rahoitusosuudet investointimenoihin</i>	1 987	0	0	0	1 987	0	0	0	20 025	0	0	0	22 012
<i>Luovutustulot</i>	39 988	0	15 727	-25 675	30 040	753	0	2 893	19 281	158	44	-21 804	31 364
Netto investoinnit	-148 480	0	-19 667	635	-167 512	-47 498	-29 915	-6 601	-128 487	-9 553	-50 150	-2 723	-442 439
Vapaa kassavirta	-153 846	-165	12 268	-878	-142 621	-13 482	36 762	2 254	-95 628	-3 209	-32 644	-25 963	-274 531
<i>Antolainauksen muutokset</i>	3 967	0	0	0	3 967	-138	-258	0	-288	0	43	-3 371	-45
<i>Korollisten lainojen muutos</i>	142 808	0	0	0	142 808	12 240	-14 000	2 565	56 155	2 298	39 305	26 823	268 194
<i>Oman pääoman muutokset</i>	0	0	0	0	0	0	-15 340	478	14 446	-61	-6 469	2 019	-4 927
<i>Muut maksuvalmiuden muutokset</i>	39 525	164	-12 270	879	28 298	1 619	-6 916	-5 205	37 757	-926	-4 889	-23 452	26 287
Rahoituksen kassavirta	186 300	164	-12 270	878	175 072	13 721	-36 513	-2 161	108 070	1 311	27 990	2 019	289 509
Likviidien varojen muutos	32 454	-1	-2	0	32 451	238	249	93	12 442	-1 898	-4 654	-23 944	14 978

Data Tampereen kaupunki Analyysi : B&MANs

Tampereen kaupunkikonserni sitoo pääomia 3 149 meur edestä – *nettovelkaa 1 504 meur*

31.12.2018

Data Tampereen kaupunki Analyysi : B&MANs



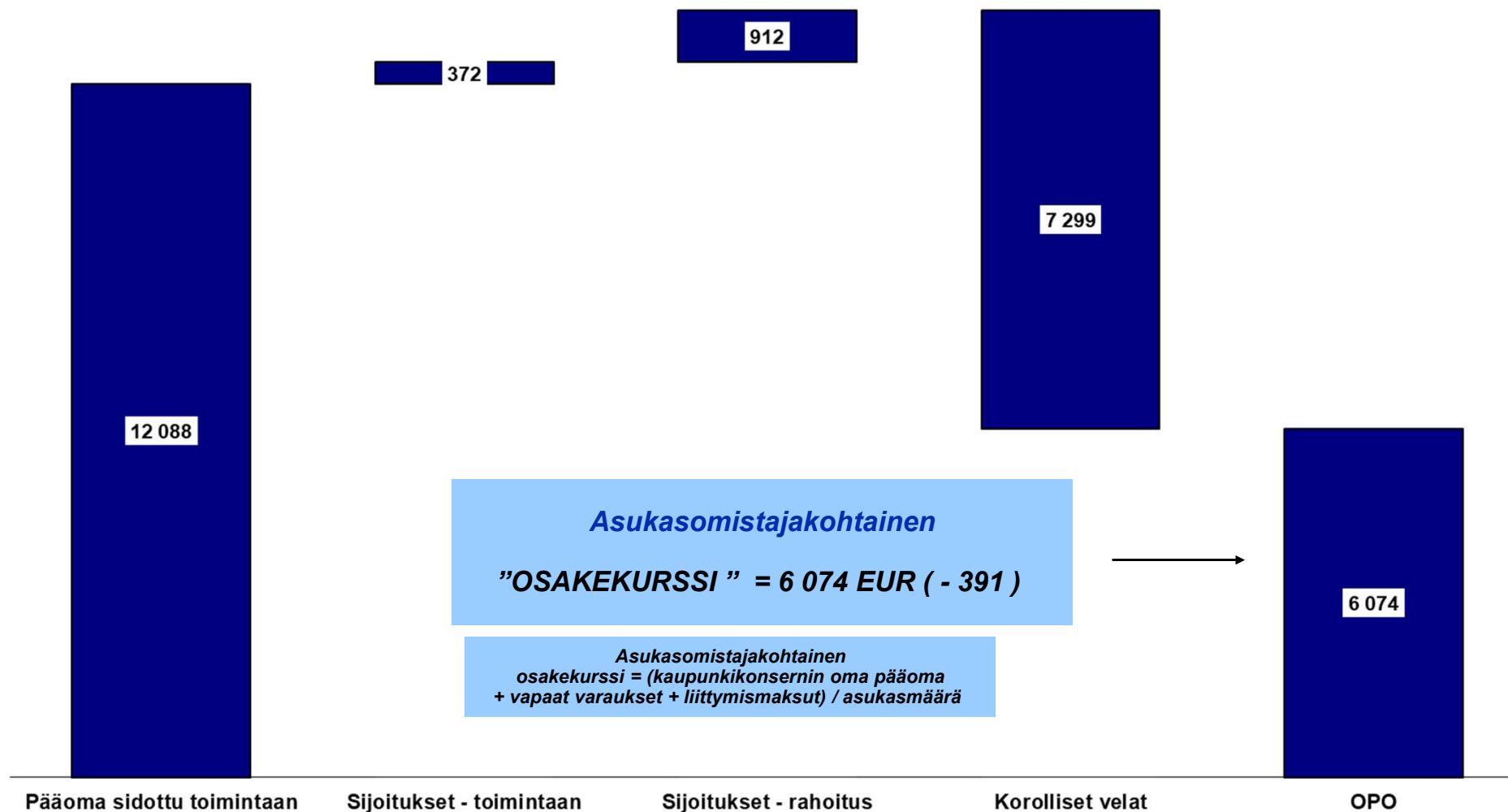
Sisältö

- Tausta ja tavoitteet
- Tampereen kaupunki 2014-2018
- Tampereen kaupunkikonserni 2018
- Tampereen kaupunkikonserni 2018 yhteenveto

Tampereen **asukasomistajan** nettovarallisuus oli vuoden 2018 lopussa 6 074 eur – 391 eur pienempi suhteessa viime vuoteen

31.12.2018

eur



Tampereen kaupunkikonserni – Tampereen kasvutavoitteet näkyvät kaduilla ja taseessa

- Tampereen katukuvaa leimaavat aukirevityt asvaltit ja muu infrastruktuurin mylläys. Taustalla on mittavia investointeja.
- Kaupunki haluaa kehittyä: Tampereelle rakennetaan muun muassa Kansi ja areena -hankkeessa ”uutta kaupunginosaa” junaradan päälle ja raitiovaunulinjaa kaupungille. Tampereen kaupunkikonsernin kassavirta ei kata investointeja, joten niitä tehdään lainan turvin.
- Konserni investoi 495,8 miljoonan euron edestä pääomia toimintaansa, selviää Kauppalehden ja B&MANsin vuoden 2018 tilinpäätösanalyysistä. Luvut on tuottanut B&MANs. Konserniluvuissa ovat mukana emokaupunki tytäryhtiöineen sekä osuudet kuntayhtymistä.
- Konsernin kassavirta oli 274,5 miljoonaa euroa negatiivinen vuonna 2018. Lainaa konserni nosti 268,2 miljoonaa euroa: yhteensä sillä on lainoja noin 1,7 miljardia. Kaupunkikonsernin tase alkaa olla riskirajoilla, esimerkiksi tytäryhtiöillä on suuri velkalasti.
- Investoinnit on tehty järki kädessä, ja Tampere uskoo niiden tuottavan. Tampereen oman tilinpäätöksen mukaan emokaupungin talous on heikossa hapessa, mutta vaikea taloustilanne tasapainotetaan vuoteen 2020 mennessä. Kaupungilla on vuosille 2018–2020 yhteensä 43,5 miljoonan euron säästöohjelma

Tampereen kaupunkikonserni – Tampereen kasvutavoitteet näkyvät kaduilla ja taseessa

- Kaupungilla on vetovoimaa: sinne tuli vuoden aikana hieman yli 3 600 asukasta lisää. Yksi suurimmista haasteista piilee yhä korkeassa työttömyysasteessa: vuoden 2018 lopussa se oli 11,2 prosenttia.
- Maan työttömyysasteen trendi samaan aikaan oli 6,6 prosenttia. Positiivinen asukasvirta ei pelasta työttömyyslukuja, mikäli tulokkaita ei saada työllistettyä.
- Tampere-konsernin tilikauden 2018 tulos muodostui 52,8 miljoonaa euroa alijäämäiseksi, mikä oli 107,8 miljoonaa euroa edellisvuotta pienempi.
- Tulokseen vaikuttaa olennaisesti Tampereen Ammattikorkeakoulu Oy:n osakkeiden vastikkeeton luovutus Tampereen yliopiston säätiön omistukseen helmikuussa 2018. Luovutus näkyy konsernitilinpäätöksessä satunnaisissa erissä 45,9 miljoonan euron kuluna. Syy lienee positiivinen: kaupungin halu tukea korkeakouluyhteistyötä.
- Myös konsernin liikevoitto painui miinukselle vuonna 2018. Se oli 108,7 miljoonaa euroa heikompi kuin edellisvuonna, eli 25,5 miljoonaa euroa pakkasen puolella.
- Tähän vaikutti ammattikorkeakoulun osakkeiden luovutuksen lisäksi sosiaali- ja terveysalan kustannusten nousu, joka arvioitiin alun perin 52 miljoonaa euroa pienemmäksi kuin se todellisuudessa oli.

Tampereen kaupunkikonserni – Tampereen kasvutavoitteet näkyvät kaduilla ja taseessa

- Kova yhtiöittämissahti leimaa Tamperetta. Sen myötä konsernin henkilöstömäärä supistui ja henkilöstökulut laskivat 31,4 miljoonaa euroa. Samalla palveluiden ostot lisääntyivät 57,2 miljoonalla eurolla.
- Tilakeskus-liikelaitoksen palvelut yhtiöitettiin ja hyvin tuottoisa vuokraustoiminta siirrettiin emokaupunkiin. Tampereen talouden tilasta saa kunnollisen käsityksen konserniluvuista, ei vain katsomalla emokaupungin lukuja.
- Konsernin varallisuus laski hieman edellisvuodesta. Asukaskohtainen nettovarallisuus oli vuoden 2018 lopussa 6 074 euroa eli 391 euroa pienempi kuin edellisvuonna. Tämä johtuu asukasluvun noususta ja tilikauden 52,8 miljoonan euron tappiosta.
- Vaikka tuloveroprosentti on pysynyt vuodesta 2014 saakka 19,75 prosentissa, verotulot vuonna 2018 olivat 4,4 miljoonaa pienemmät suhteessa edellisvuoteen.
- Kaupungin mukaan kunnallisverojen heikko kehitys johtui verovuoden 2017 veronpalautuksista, veroperustemuutoksista sekä kiky-sopimuksen liian optimistisesta vaikutusarviosta verotuloihin.
- Kaupunkikonsernin talousrakenne on pääosin terveellä pohjalla. Jatkossa sen tulisi korjata työllisyysastettaan

KL-arvosana: 7,5

- **Kunnallisvero:**
 - 2019: 19,75
 - 2018: 19,75
- **Asukasluku: 2018: 235 487 , lisäys edellisvuodesta: 3 634**
- **Henkilöstömäärä:**
- **Kaupunki: 14 469**
Tytöt ja kuntayhtymät: 6 934

=> Yhteensä: 21 403
- **Arvio: Tampereen tavoitteet ovat korkealla: kaupunkiseudun kasvu näkyy katukuvassa vilkkaana rakentamisena, ja kaupunki arvioi väkimääränsä ylittävän 239 000 asukkaan rajan vuonna 2019. Konsernin lainoista valtaosa on tytäryhtiöissä.**
- **Työllisyysprosentti on saatu laskuun, ja kasvuun investoiminen helpottanee myös työllisyyttä.**
- **Tampere raportoi talouttaan myös konsernitasolla. Kaupunki ei kuitenkaan raportoi kaikkia konsernitason lukujaan, kuten henkilöstömäärää, joka on arvioitu luku.**

Liitteet

Tampereella on konsernitasolla 21 403 * työntekijää (tyttärissä ja kuntayhtymissä arviota 6 934) ja ulkoistamisaste = 29,13 %

Tampereen konsernin tuloslaskelma	2018	2017	2016	2015	2014	Muutos 2018/2017
Kustannusmassa yhteensä (kulut+poistot) -keur	2 429 670	2 381 126	2 353 367	2 304 653	2 261 518	48 543
Ulkoistamisaste	29,13 %	27,33 %	26,08 %	24,87 %	24,34 %	1,81 %
Henkilöstö (kaupunki)	14 469	15 606	15 087	15 255	15 228	-1 137
Henkilöstökulut/hlö eur (kaupunki)	43 601,85 €	42 826,44 €	44 859,77 €	44 647,98 €	44 455,67 €	775,41 €
Henkilöstökulut (konserni) - keur	933 200	964 609	972 051	961 168	953 986	-31 409
Arvio tyttärien hlö määrä (oletus:henk-kulut/hlö = kaupunki)	6 934	6 918	6 582	6 273	6 231	16
Konsernin työntekijä määrä	21 403	22 524	21 669	21 528	21 459	-1 121
Kustannusmassa yhteensä /asukas	10 317,64 €	10 264,94 €	10 309,39 €	10 235,90 €	10 401,47 €	- 44,46 €

* = arvio laskettu kaupungin henkilöstökulut/työntekijä suhteessa konsernin kokonais henkilöstökuluun , tämä koska tilinpäätöksessä ei mainita erikseen konserni henkilöstömäärä

Tampereen kaupungin v2018 KL / B&MANs tunnusluvut

2017			Korolliset konsernilainat/ eur asukas	Netto- varallisuus/ eur asukas	Konsernin kokonais- kustannukset/ eur asukas	Ulkoistamis- aste (%)	Bruttovero (%)	Sidottu pääoma eur asukas
Asukkaita								
644 788	1	Helsinki	7 730,28 €	17 433,32 €	9 925,39 €	28,61 %	25,67	25 163,60 €
279 284	2	Espoo	12 280,26 €	9 385,33 €	9 117,89 €	37,45 %	22,94	21 665,59 €
231 967	3	Tampere	6 270,82 €	6 464,85 €	10 264,94 €	27,33 %	32,03	12 735,67 €
223 027	4	Vantaa	8 836,89 €	5 840,92 €	9 959,31 €	36,42 %	26,71	14 677,81 €
202 341	5	Oulu	3 993,63 €	7 510,19 €	9 466,08 €	24,35 %	34,09	11 503,82 €
189 794	6	Turku	7 291,72 €	5 661,35 €	10 544,83 €	25,91 %	34,39	12 953,07 €
1 771 201		Keskiarvo	7 733,93 €	8 715,99 €	9 879,74 €	30,01 %	29,30	16 449,92 €
2018			Korolliset konsernilainat/ eur asukas	Netto- varallisuus/ eur asukas	Konsernin kokonais- kustannukset/ eur asukas	Ulkoistamis- aste (%)	Bruttovero (%)	Sidottu pääoma eur asukas
Asukkaita								
	1	Helsinki						
283 944	2	Espoo	12 335,64 €	9 416,42 €	9 507,05 €	37,32 %	22,82	21 752,06 €
235 487	3	Tampere	7 298,88 €	6 073,51 €	10 317,64 €	29,13 %	31,25	13 372,39 €
	4	Vantaa						
	5	Oulu						
191 664	6	Turku	7 808,98 €	5 654,83 €	10 872,99 €	26,68 %	34,58	13 463,81 €
711 095		Keskiarvo	9 147,83 €	7 048,25 €	10 232,56 €	31,04 %	29,30	16 196,09 €